

Súd: Krajský súd Košice
Spisová značka: 5CoCsp/108/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6121438955
Dátum vydania rozhodnutia: 05. 12. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Slávka Zborovjanová
ECLI: ECLI:SK:KSKE:2023:6121438955.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Košiciach v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Slávky Zborovjanovej a členiek senátu JUDr. Adriany Murínovej a JUDr. Zuzany Stolárovej, v spore žalobcu EOS KSI Slovensko, s. r. o., Bratislava, Pajštúnska č. 5, IČO: 35724803, právne zastúpeného Remedium Legal, s.r.o., Bratislava, Pajštúnska 5, IČO: 53 255 739, proti žalovanému A. B., nar. XX.XX.XXXX, C., D. XX/XX, zastúpený Centrom správnej pomoci Košice, o.z., IČO: 51 847 124, Košice – Sever, Tomášikova 147/3, v konaní o zaplatenie 8 363,33 eur s prísl., o odvolaní žalobcu proti rozsudku 1Csp/179/2021-306 z 12.10.2022 Okresného súdu Spišská Nová Ves

rozhodol:

I. P o t v r d z u j e rozsudok vo výrokoch II. a III.

II. Žalovanému priznáva proti žalobcovi náhradu trov odvolacieho konania v rozsahu 100%.

odôvodnenie:

1.Súd prvej inštancie (ďalej len súd) odvolaním napadnutým rozsudkom rozhodol, že I. konanie o zaplatenie sumy 5 051,83 eur s prísl. zastavuje, II. v prevyšujúcej časti žalobu zamieta, III. žalovanému sa priznáva plná náhrada trov konania a IV. o výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá vyšší súdny úradník.

2.1.V odôvodnení rozsudku súd uviedol, že žalobca sa domáhal voči žalovanému zaplatenia sumy 8 363,33 eur s prísl. a to na základe toho, že pohľadávku nadobudol na základe zmluvy o postúpení pohľadávok uzatvorenej podľa § 524 OZ s právnym predchodcom žalobcu Slovenskou sporiteľňou, a.s., Bratislava. Súd konštatoval, že postupca uzatvoril so žalovaným 11.6.2015 zmluvu č. 5073419200, na základe ktorej poskytol žalovanému peňažné prostriedky. Žalovaný napriek opakovaným výzvam postupcu, v ktorých ho v súlade s § 53 ods.9 OZ upozorňoval, v lehote nie kratšej ako 15 dní na možnosť uplatnenia práva na vyhlásenie mimoriadnej splatnosti úveru, nespĺnil v stanovených termínoch splátky, čím porušil svoju povinnosť podľa zmluvy. S ohľadom na skutočnosť, že žalovaný sa dostal do omeškania so splácaním úveru po dobu dlhšiu ako 3 mesiace, pričom bol súčasne upozornený v lehote nie kratšej ako 15 dní na možnosť uplatnenia práva na vyhlásenie mimoriadnej splatnosti úveru v súlade s § 53 ods.9 OZ., postupca vyhlásil 2.3.2020 mimoriadnu splatnosť úveru, pričom vyzval žalovaného na úhradu dlžnej sumy. Pohľadávka žalobcu predstavovala ku dňu postúpenia predmetnej pohľadávky sumu 11 576,23 eur, ktorá pozostávala z istiny 8 352,10 eur, riadneho úroku vo výške 2 719,23 eur, úroku z omeškania vo výške 453,67 eur a poplatkov vo výške 51,23 eur. Žalovaný po postúpení pohľadávky do podania žaloby vykonal platby vo výške 20,00 eur 26.04.2021 a 20,00 eur 26.05.2021.

2.2.Súd v upomínacom konaní rozhodol platobným rozkazom, voči ktorému podal žalovaný odôvodnený odpor. Poprel tvrdenia žalobcu a má za to, že predmetný úver je potrebné považovať za bezúročný a bez poplatkov pre chýbajúce povinné náležitosti zmluvy tiež, že zmluva obsahuje neprijateľné

zmluvné podmienky. Žalovaný žiadal podrobiť spotrebiteľskú zmluvu z úradnej povinnosti, súdnej kontrole. Zároveň namietol aktívnu vecnú legitímáciu žalobcu. Žalovaný namietol, že právny predchodca žalobcu nepostupoval s odbornou starostlivosťou a nedostatočne posúdil bonitu žalovaného. Namietal náležitosti spotrebiteľskej zmluvy s tým, že v zmluve nie je uvedená povinná náležitosť v zmysle § 9 ods.2 písm. j/ odplata podľa osobitných predpisov je tento úver považovať za bezúročný a bez poplatkov a v zmluve nesporné chýbajú podmienky, ktoré upravujú uplatňovanie dohodnutej úrokovej sadzby. Žalovaný má za to, že došlo k neplatnému vyhláseniu predčasnej splatnosti úveru, keďže žalobca nijakým spôsobom nepreukázal, že v zmysle § 53 ods.9 OZ upozornil žalovaného na možnosť uplatnenia práva predčasného splatenia celého úveru pred jeho samotným vyhlásením. Žalobca síce doložil k návrhu na vydanie platobného rozkazu list s názvom výzva pred zosplatením, no nijakým spôsobom nepreukázal, že túto výzvu žalovanému doručil, alebo doručoval. Z tohto dôvodu vyhlásenie predčasnej splatnosti právnym predchodcom žalobcu nebolo v súlade so zákonom, resp. nebolo platné. Žalovaný má za to, že termín konečnej splatnosti úveru bol určený na 20.6.2024 a vyhlásenie predčasnej splatnosti nie je platné. Toto postúpenie nemôže byť platné, keďže pohľadávka nebola po konečnom termíne splatnosti a tiež nebola predčasne splatnou.

2.3.Žalobca podaním z 27.10.2021 (č.l. 161) vzal čiastočne žalobu späť v časti istiny vo výške 5 021,83 eur, v časti riadneho úroku vo výške 2 719,23 eur, v časti úroku z omeškania vo výške 453,67 eur a poplatkov vo výške 51,23 eur. Súd preto konanie v tejto časti zastavil.

2.4.Súd po vykonanom dokazovaní vec právne posúdil podľa § 181 ods.2 CSP, § 52 ods.1,3,4, § 53 ods.9, § 565 OZ, § 1 ods.1,2, § 2 písm. a/ až d/, § 7 ods.1,2, § 11 ods.1,2, § 17 ods.1 z.č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch, § 92 ods.8 z.č. 483/2001 Z.z. o bankách a konštatoval, že nesporná bola skutočnosť, že medzi právnym predchodcom žalobcu a žalovaným bola uzatvorená predmetná zmluva o úvere č. 5073419200 z 11.6.2015, na základe ktorej bol žalovanému poskytnutý úver a žalovaný tento úver nesplácal riadne a včas. V dôsledku jeho omeškania s uhrádzaním jednotlivých splátok tohto úveru právny predchodca žalobcu listom z 3.3.2021 vyhlásil okamžitú splatnosť celého úveru. Toto oznámenie nebolo preukázateľne doručené žalovanému. § 53 ods.9 OZ vyžaduje pred zosplatením pohľadávky upozornenie spotrebiteľa na možnosť takéhoto postupu v zmysle § 565 OZ aspoň 15 dní pred takýmto postupom. Toto upozornenie - výzva z 30.1.2020 (č.l. 97), taktiež nebolo nikdy preukázateľne žalovanému doručené do vlastných rúk. Všetky tieto písomnosti boli žalovanému zrejme odoslané na adresu známu veriteľovi, čo právny predchodca žalobcu považoval zrejme v zmysle všeobecných obchodných podmienok predmetnej zmluvy za účinné doručenie. Súd sa s takýmto názorom nestotožnil, pretože doručovanie takýchto dôležitých písomností týkajúcich sa úverového zmluvného vzťahu fikciou doručenia bez toho, aby sa spotrebiteľ o nich reálne dozvedel, považuje súd za nekalú prax dodávateľa rozpornú s dobrými mravmi, nakoľko sa tieto písomnosti nedostali reálne do dispozičnej sféry dlžníka - žalovaného. V danom prípade nie je možné aplikovať procesnoprávne predpisy a tam upravenú fikciu doručenia, ale je potrebné aplikovať § 45 ods.1 OZ, v zmysle ktorého prejav vôle pôsobí voči neprítomnej osobe od okamihu, keď jej dôjde. Súd poukázal na rozsudok Krajského súdu Košice č.k. 6CoCsp/34/2021 z 31.5.2022.

2.5.Súd konštatoval, že nedošlo k účinnému zosplateniu predmetného úveru zo strany právneho predchodcu žalobcu, a preto nemohlo dôjsť ani k platnému postúpeniu pohľadávky vyplývajúcej z predmetnej úverovej zmluvy, keďže nebola dodržaná zákonná podmienka v zmysle § 17 ods.1,2 z.č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch. Pohľadávka bola postúpená ešte pred termínom konečnej splatnosti úveru (20.6.2024), pričom v zmysle vyššie uvedeného sa pohľadávka nemohla stať predčasne splatnou pred týmto termínom.

2.6.Z uvedeného dôvodu súd konštatoval neplatnosť samotného postúpenia predmetnej uplatnenej pohľadávky na súčasného žalobcu, pretože v zmysle uvedeného zákonného ustanovenia nemohol subjekt oprávnený poskytovať bankové úvery postúpiť nesplátnú pohľadávku na nebankový subjekt, ktorým žalobca bezpochybné je.

2.7.Keďže nedošlo k platnému postúpeniu predmetnej pohľadávky na súčasného žalobcu, súd musí na jeho strane konštatovať nedostatok aktívnej vecnej legitímácie v spore, čo má za následok zamietnutie žaloby v celom rozsahu a odkázal na rozsudok Najvyššieho súdu SR z 29.6.2010 sp. zn. 2 Cdo 205/2009.

2.8.O trovách konania rozhodol podľa § 255 ods. 1, § 262 ods. 1 CSP a žalovanému priznal plnú náhradu trov konania, nakoľko žalobca v spore nebol úspešný.

3.1.Žalobca napadol rozsudok včas podaným odvolaním v rozsahu výrokov II. a III. z dôvodov podľa § 365 ods. 1 písm. b/, h/ CSP, ktoré odôvodnil nasledovne:

3.2.Žalobca sa nestotožnil so záverom súdu prvej inštancie, že v konaní nepreukázal doručenie podania z 3.3.2020, ktorým postupca vyhlásil mimoriadnu splatnosť úveru žalovanému a ani výzvy

právneho predchodcu žalobcu z 30.1.2020, resp. že predmetné podania sa nedostali do dispozičnej sféry žalovaného. K záveru, že uvedené podania neboli podľa názoru súdu žalovanému doručené a ani sa nedostali do jeho dispozičnej sféry žalobca uvádza, že odôvodnenie napadnutého rozhodnutia nepovažuje v tejto časti za preskúmateľné, je nesprávne a v rozpore so zmluvnými dojednaniami, všeobecne rešpektovanou teóriou dôjdenia ako aj judikatúrou Najvyššieho súdu Slovenskej republiky.

3.3.Podľa § 45 ods.1 OZ, ako aj právneho posúdeniu teórie dôjdenia, v zmysle ktorých nie je potrebné, aby sa adresát skutočne oboznámil s obsahom listinnej zásielky, resp. aby mu bola skutočne doručená, ale stačí, ak mal objektívnu možnosť sa s obsahom zásielky oboznámiť (tak ako v prejednávacom prípade, kedy žalobca predložil súdu vrátené doporučené obálky, ktoré boli zaslané na adresu žalovaného a ktoré sa odosielateľovi vrátili ako neprevzaté v odbernej lehote) súd v rozpore s vyššie citovaným právnym posúdením uzavrel, že zásielka žalovanému nebola doručená, resp. žalobca nepreukázal doručenie zásielky do dispozičnej sféry žalovaného a od žalobcu vyžadoval výlučne podpísanú doručenkú o prevzatí.

3.4.Uvedené závery sú vo vzájomnom vnútornom rozpore a nemožno inak než konštatovať, že rozhodnutie súdu je nepreskúmateľné, nakoľko žalobcovi nie je zrejmé, na základe akej skutočnosti súd dospel k záveru, že v konaní nebolo preukázané doručenie podaní z 3.3.2020 ako aj podania z 30.1.2020 do dispozičnej sféry žalovaného napriek predloženým doporučeným obálkam, ktoré preukázali doručovanie predmetných listín na adresu žalovaného uvedenú v úverovej zmluve, pričom inú adresu na doručovanie veriteľovi neoznámil.

3.5.Vo vzťahu k neprípustnosti vnútorného rozporu odôvodnenia súdneho rozhodnutia ústavný súd judikoval, že všeobecný súd by nemal byť vo svojej argumentácii obsiahnutej v odôvodnení nekoherentný, t.j. jeho rozhodnutie musí byť konzistentné a jeho argumenty musia podporiť príslušný záver (I. ÚS 243/2007, I. ÚS 155/07, I. ÚS 402/08, III. ÚS 102/2012),

3.6.Konajúci súd odkázal v bode 47. na odôvodnenie rozhodnutia Krajského súdu Košice 6CoCsp/34/2021 z 31.5.2022, ktorý však nie je možné ani len aplikovať na daný skutkový stav, a to z dôvodu, že v konaní bolo preukázané vrátenými zásielkami, že žalovaný si predmetné výzvy v odbernej lehote neprevzal a nie ako uvádza dané rozhodnutie, že nepredložil žiaden dôkaz, ktorým by preukázal, že zásielka bola žalovanému doručená, resp. že zásielka bola právneho predchodcovi žalobcu vrátená ako neprevzatá v odbernej lehote.

3.7.Žalobca poukázal na uznesenie Krajského súdu v Prešove sp.zn. 13CoCsp/43/2020 z 18.5.2021, Krajského súdu v Žiline 9CoCsp/9/2021 z 22.4.2021, Krajského súdu Trenčín 17CoCsp/15/2021 z 28.10.2021.

3.7.Nepreskúmateľnosť rozhodnutia ohľadom súdu tvrdenej spornosti doručovania písomnosti na totožnú adresu, kde doručuje aj konajúci súd.

3.8.Žalobca si ďalej dovolil uviesť, že súdu predloženými vrátenými doporučenými obálkami preukázal, že výzva z 3.3.2020, ako aj výzva z 31.1.2020 sa žalovanému dostala do dispozičnej sféry, t.j. preukázal doručenie týchto výziev.

3.9.V neposlednom rade je však v tejto súvislosti potrebné poukázať aj na skutočnosť, že pokiaľ súd považoval za sporné doručenie písomnosti – nevysporiadal sa so skutočnosťou, že na rovnakú totožnú adresu súd doručoval samotnú žalobu, ako aj predvolanie na pojednávania, na ktorých sa žalovaný zúčastňoval. Žalobcovi teda ostávalo nevysvetlené, z akého dôvodu súd v bode 46. odôvodnenia uvádza, že všetky písomnosti boli žalovanému zrejme odoslané na adresu známu veriteľovi, čo právny predchodca žalobcu považoval za zrejmé v zmysle všeobecných obchodných podmienok predmetnej zmluvy za účinné doručenie, a teda nie je zrejmé z odôvodnenia súdu, na akú inú adresu mal teda žalovanému predmetné výzvy doručovať, keď konajúci súd doručoval na rovnakú adresu. Žalobcovi sa potom vynára otázka, či ani zo strany súdu nebolo žalovanému doručené žiadne podanie. V súvislosti s uvedeným poukázal na uznesenie Najvyššieho súdu SR sp.zn. 1ObdoV/10/2012 z 30.5.2013, 4Cdo/19/2013 z 22.8.2013.

3.10.Okresný súd v súdenom prípade zamietol žalobu pre nepreukázanie aktívnej vecnej legitímácie. Okresný súd nemal preukázané, že v čase, kedy došlo k postúpeniu pohľadávky, bola už postupovaná pohľadávka splatná, a teda žalobca nie je v konaní aktívne vecne legitimovaný. S uvedeným konštatovaním sa žalobca absolútne nestotožňuje, nakoľko žalobca v konaní predložil všetky relevantné výzvy.

3.11.Na základe uvedeného má za to, že súd vec nesprávne právne posúdil a dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam, ak napriek jasným dôkazom o vyzvaní žalovaného právnym predchodcom žalobcu nepovažoval túto skutočnosť za preukázanú a žalobu napokon z tohto dôvodu zamietol v celom rozsahu. Zároveň považuje žalobca rozsudok za nepreskúmateľný, na základe čoho súd nesprávnym procesným postupom znemožnil žalobcovi, aby

uskutočňoval jemu patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

3.12. Na základe vyššie uvedeného žalobca navrhol, aby odvolací súd preskúmal rozhodnutie a rozsudok zmenil tak, že žalobe vyhovie, resp. ho zruší a vráti vec súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

4.1. K odvolaniu žalobcu sa vyjadril žalovaný (č.l. 342), ktorý uviedol, že rozsudok považuje za vecne správny. Má za to, že odvolanie žalobcu nie je dôvodné, že súd vec správne právne posúdil, na základe vykonaných došiel k správnym skutkovým zisteniam. Zotrval na všetkých svojich predchádzajúcich písomných aj ústnych vyjadreniach. Má za to, že prvoinštančný súd sa stotožnil s jeho argumentmi, týkajúcimi sa nedostatku aktívnej legitímácie žalobcu, kedy bola žalovaným namietaná jednoducho nemožnosť zosplatnenia úveru pre nepreukázanie skúmania a posúdenia bonity s odbornou starostlivosťou a taktiež neplatné zosplatnenie úveru pre nepreukázanie doručenia výzvy pred samotným vyhlásením mimoriadnej splatnosti.

4.2. Žalobca vo svojom odvolaní uvádza, že súdu predložil vrátené neprevzaté doručky, ktoré majú preukazovať doručenie písomnosti žalovanému. Žalovaný toto popiera, pretože, čo sa týka výzvy pred vyhlásením mimoriadnej splatnosti úveru z 30.1.2020 k nej žalobca predložil súdu len poštový podací hárok, a teda záver prvoinštančného súdu s poukazom na rozsudok Krajského súdu v Košiciach sp.zn. 6CoCsp/34/2021 z 31.5.2022 je podľa názoru žalovaného správny, keďže žalobca, čo sa týka doručovania výzvy pred samotným zosplatnením úveru, nepredložil žiaden dôkaz, že zásielka bola žalovanému doručená (doručenku), resp. že zásielka bola právnomu predchodcovi žalobcu vrátená ako nedoručená v odbernej lehote.

4.3. Záverom citoval z rozsudku Najvyššieho súdu SR 5Cdo/36/2020 z 15.12.2020, v ktorom bola prejednávaná v princípe totožná vec vzhľadom k neplatnému zosplatneniu úveru a následne neplatnému postúpeniu pohľadávky.

5. Žalobca sa k vyjadreniu žalovaného vyjadril podaním doručeným súdu, v ktorom zotrval na celom obsahu odvolania.

6.1. Krajský súd ako súd odvolací (§ 34 CSP) po zistení, že odvolanie podal žalobca v zákonnej lehote, preskúmal rozsudok podľa § 379 a § 380 ods.1 CSP ako aj konanie mu predchádzajúce bez nariadenia odvolacieho pojednávania podľa § 385 ods.1 CSP a rozsudok v odvolaní napadnutých výrokoch II. a III. ako vecne správny potvrdil podľa § 387 ods.1,2 CSP, lebo odvolací súd sa s jeho odôvodnením stotožňuje, na čom nič nemení ani podané odvolanie.

6.2. Rozsudok, vo výroku I. a IV., nebol odvolaním napadnutý a tieto výroky nadobudli právoplatnosť (§ 227 ods.1 CSP), preto neboli v uvedenom rozsahu v odvolacom konaní preskúmané.

7.1. Žalobca uplatnil odvolacie dôvody podľa § 365 ods.1 písm. b/ a h/ CSP, t.j. súd prvej inštancie súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (b) a rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci (h).

7.2. Odvolací súd došiel k záveru, že tieto odvolacie dôvody nie sú naplnené.

7.3. Súd prvej inštancie vykonal vo veci dokazovanie v dostatočnom rozsahu pre náležité zistenie skutkového stavu, vykonanie ďalších dôkazov nebolo potrebné, vykonané dôkazy vyhodnotil podľa § 191 a § 192 CSP, z týchto dôkazov došiel k správnym skutkovým zisteniam, na ktorých aj založil svoje rozhodnutie, zo zisteného skutkového stavu vyvodil aj správny právny záver a nebolo zistené žiadne porušenie procesných práv, preto odvolací súd rozsudok v napadnutých výrokoch II. a III. ako vecne správny podľa § 387 ods.1 CSP potvrdil.

8. Správne, presvedčivé a zákonu zodpovedajúce sú aj dôvody rozsudku v napadnutej časti, s ktorými sa odvolací súd v časti stotožňuje a na tieto odkazuje (§ 387 ods. 2 CSP). Časť, v ktorej súd vec nesprávne právne posúdil, nemá vplyv na správnosť rozhodnutia.

9.1. Odvolací súd dáva za pravdu žalobcovi, keď s poukazom na § 45 ods.1 OZ, ako aj teóriu dôjdenia, tvrdí, že nie je potrebné, aby sa adresát skutočne oboznámil s obsahom listinnej zásielky, resp. aby mu bola skutočne doručená, ale stačí, ak mal objektívnu možnosť sa s obsahom zásielky oboznámiť. Poukázal na to, že predložil súdu vrátené doporučené obálky, ktoré boli zaslané na adresu žalovaného, a ktoré sa odosielateľovi vrátili ako neprevzaté v odbernej lehote. Zastáva názor, že súd v rozpore

s vyššie citovaným právnym posúdením uzavrel, že zásielka žalovanému nebola doručená, resp. žalobca nepreukázal doručenie zásielky do dispozičnej sféry žalovaného a od žalobcu vyžadoval výlučne podpísanú doručku o prevzatí.

9.2.Uvedená námietka je dôvodná vo vzťahu k doručovaniu zásielky zo 4.5.2020 označenej ako „Výzva“, ktorou žalovanému bolo oznámené zosplatnenie úveru a výzva na zaplatenie celej dlžnej sumy 11 132,89 eur. Zásielka bola žalovanému doručovaná doporučené na adresu D. XX/XX, C. a z tejto adresy sa vrátila právnenému predchodcovi žalobcu späť 1.6.2020 ako v odbernej lehote nevyzdvihnutá.

10.1.Iná situácia nastala pri zásielke z 30.1.2020, ktorou právny predchodca žalobcu oznámil žalovanému, že k 30.1.2020 dlhuje 3 292,70 eur a vyzval ho na zaplatenie tejto sumy a súčasne ho upozornil na oprávnenie banky vyhlásiť mimoriadnu splatnosť. Žalobca žiadnym (resp. dostatočným) dôkazom nepreukázal doručenie tejto zásielky, ktorú bol povinný podľa § 53 ods.9 OZ v nadväznosti na § 565 OZ doručovať žalovanému.

10.2.Pri tejto zásielke žalobca v odvolaní argumentuje skutočnosťami, ktoré uvádzal už v konaní pred súdom prvej inštancie a s ktorými sa súd náležite a správne vysporiadal pri rozhodovaní daného sporu, preto jeho odvolacie námietky nie sú spôsobilé spochybníť vecnú správnosť napadnutého rozsudku a neumožňujú prijať iné závery.

11.Na zdôraznenie správnosti napadnutého rozsudku a k odvolacím námietkam žalobcu odvolací súd uvádza nasledovné:

12.V preskúvanom prípade žalobca odvodzuje svoju aktívnu vecnú legitimáciu od zmluvy o postúpení pohľadávky uzatvorenej správnym predchodcom žalobcu. Súd prvej inštancie napadnutým výrokom v prevyšujúcej časti žalobu zamietol z dôvodu, že žalobca nedisponuje v spore s aktívnou vecnou legitimáciou v dôsledku neplatného postúpenia predmetnej uplatnenej pohľadávky zo strany pôvodného veriteľa na súčasného žalobcu (bod 49 odôvodnenia).

13.Podstatou odvolacích námietok bolo preskúmanie správnosti vyššie uvedených záverov o nedostatku aktívnej vecnej legitimácie žalobcu.

14.Právny predchodca žalobcu 30.1.2020 listom označeným ako Výzva nepreukázal, že zásielku odovzdal na poštovú prepravu. K uvedenej výzve žalobca nepredložil žiaden doklad. Nebola predložená poštová návratka osvedčujúca buď doručenie tejto zásielky, resp. jej vrátenie v dôsledku neprevzatia v odbernej lehote. Žalobca nepreukázal skutočnosť, reálneho doručenia zásielky do dispozičnej sféry žalovaného.

15.Podľa § 92 ods.8 zák. 483/2001 Z.z. o bankách, ak je napriek písomnej výzve banky alebo pobočky zahraničnej banky jej klient nepretržite dlhšie ako 90 kalendárnych dní v omeškaní so splnením čo len časti svojho peňažného záväzku voči banke alebo pobočke zahraničnej banky, môže banka alebo pobočka zahraničnej banky svoju pohľadávku zodpovedajúcu tomuto peňažnému záväzku postúpiť písomnou zmluvou inej osobe, a to aj osobe, ktorá nie je bankou (ďalej len „postupník“), aj bez súhlasu klienta. Toto právo banka alebo pobočka zahraničnej banky nemôže uplatniť, ak klient ešte pred postúpením pohľadávky uhradil banke alebo pobočke zahraničnej banky omeškaný peňažný záväzok v celom rozsahu vrátane jeho príslušenstva; to neplatí, ak súčet všetkých omeškaní klienta so splnením čo len časti toho istého peňažného záväzku voči banke alebo pobočke zahraničnej banky presiahol jeden rok. Pri postúpení pohľadávky je banka alebo pobočka zahraničnej banky povinná odovzdať postupníkovi aj dokumentáciu o záväzkovom vzťahu, na ktorého základe vznikla postúpená pohľadávka; banka alebo pobočka zahraničnej banky môže postupníkovi poskytnúť informáciu o jednotlivých iných záväzkových vzťahoch medzi bankou alebo pobočkou zahraničnej banky a klientom len za podmienok a v rozsahu ustanovených týmto zákonom.

16.Rozborom § 92 ods.8 zák. 483/2001 Z.z. treba dospieť k záveru, že jednoznačne definuje podmienky, za akých (ne)možno postúpiť pohľadávku patriacu banke buď inej banke alebo aj subjektu, ktorý nie je bankou. Prvá veta cit. ust. definuje dve takéto podmienky (nad rámec písomnej formy zmluvy o postúpení a nepotrebnosti súhlasu klienta s takýmto krokom, ktoré predpokladá už § 524 ods.1 OZ), z ktorých prvou je písomná výzva banky, uvažujúcej o postúpení riadne nesplácanej úverovej pohľadávky, klientovi, aby pohľadávku splnil, a druhou je nepretržite viac než 90 dní trvajúce omeškanie klienta so splnením čo i len časti jeho peňažného záväzku, zodpovedajúceho pohľadávke banky. Druhá veta potom obsahuje

úpravu situácie, v ktorej (napriek splneniu podmienok postúpenia) banka nebude môcť uplatniť právo postúpiť pohľadávku, a to vtedy, ak klient ešte pred postúpením svoj omeškaný peňažný záväzok v celom rozsahu, vrátane jeho príslušenstva, splní; okrem nej ale tiež prípad, v ktorom práve zmienené obmedzenie banky existovať nebude - vtedy, ak súčet všetkých omeškaní klienta so splnením čí len časti toho istého peňažného záväzku trval viac než jeden rok. Tretia veta cit. ust. vymedzuje povinnosť odovzdania postupníkom postupcovi dokumentácie o záväzkovom vzťahu, na základe ktorého vznikla postúpená pohľadávka a úpravu týkajúcu sa samotného bankového tajomstva a jeho prelomenia.

17. Uvedené zákonné ustanovenie stanovuje predpoklady postúpenia bankovej pohľadávky inému subjektu, a to aj nebankovému subjektu bez súhlasu klienta, pričom musí ísť o postúpenie písomnou zmluvou, postúpená môže byť iba tá časť pohľadávky, ktorá zodpovedá nesplácanému dlhu a ktorá je splatná (teda musia byť splnené predpoklady na predčasné zosplatenie úveru podľa § 53 ods. 9 OZ) a podmienkou postúpenia je aj omeškanie dlžníka nepretržite dlhšie ako 90 kalendárnych dní so splnením čí len časti peňažného záväzku voči banke, a to napriek písomnej výzve banky. Dané predpoklady sú zákonným predpokladom pre platné postúpenie pohľadávky banky a musia byť splnené v čase postúpenia pohľadávky.

18. Súdna prax je vzácné jednotná v závere, že v prípade nesplnenia týchto osobitným zákonom stanovených predpokladov pre postúpenie bankovej pohľadávky na nebankový subjekt ide o postúpenie v rozpore so zákonom, kedy je postúpenie pohľadávky v zmysle § 525 ods. 2 OZ zakázané (vylúčené). Ide teda o neplatný právny úkon v zmysle § 39 OZ, keďže zmluva o postúpení pohľadávok je v rozpore so zákonom o bankách v prípade nesplnenia stanovených podmienok (viď uznesenie Najvyššieho súdu SR z 24.04.2018 sp. zn. 1Cdo 147/2017, rozsudok Najvyššieho súdu SR z 28.03.2018 sp.zn. 7 Cdo 26/2017, uznesenie Najvyššieho súdu SR z 20.11.2019 sp.zn. 1Obdo/92/2018).

19. Splnenie podmienok stanovených v § 92 ods. 8 zák. 483/2001 Z.z. o bankách je teda potrebné pre platné postúpenie pohľadávky banky na inú osobu, a iba v prípade splnenia týchto zákonných podmienok je daná aktívna legitimácia postupníka na vymáhanie bankovej pohľadávky.

20. V sporoch s ochranou slabšej strany súd skúma vecnú legitimáciu z úradnej povinnosti. Dôkazné bremeno preukázania splnenia podmienok podľa § 92 ods. 8 vety prvej Zákona o bankách pred postúpením pohľadávky zaťažuje veriteľa, a to aj v prípade, že spotrebiteľ nepoprel s tým súvisiace skutkové tvrdenia veriteľa (rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 27. októbra 2021, sp. zn. 4Cdo 162/2020).

21. Z uvedeného je zrejmé, že v prípade nároku zo spotrebiteľskej zmluvy, o aký ide aj v prejednávanej veci, súd je povinný ex offio skúmať, či došlo k platnému postúpeniu pohľadávky v zmysle § 92 ods. 8 zák. 483/2001 Z.z. a či je žalobca aktívne legitimovaný na podanie žaloby.

22. Z citovaného zákonného ustanovenia vyplýva, že banka ako účastník zmluvy o úvere má obmedzené možnosti postúpenia svojej pohľadávky voči svojmu klientovi zo zmluvy o úvere a to v tom, že môže postúpiť bez súhlasu klienta iba splatnú pohľadávku, resp. jej splatnú časť. Postúpením nesplatnej pohľadávky inému subjektu ako je banka by totiž došlo k neprípustnému vstupu iného subjektu do aktívneho právneho vzťahu, ktorého účastníkom v zmysle zákonnej úpravy zákona o bankách môže byť iba banka. Z uvedeného zároveň vyplýva, že mimoriadnu splatnosť celého zostatku úveru nemôže úspešne uplatniť iný subjekt ako banka (na základe zmluvy o postúpení pohľadávky), keďže tomu bráni vyššie uvedená prekážka v možnosti postúpiť nesplatnú pohľadávku.

23. Ak ide o plnenie zo spotrebiteľskej zmluvy, ktoré sa má vykonať v splátkach, môže dodávateľ uplatniť právo podľa § 565 najskôr po uplynutí troch mesiacov od omeškania so zaplatením splátky a keď súčasne upozornil spotrebiteľa v lehote nie kratšej ako 15 dní na uplatnenie tohto práva (§ 53 ods. 9 OZ).

24. Ak ide o plnenie v splátkach, môže veriteľ žiadať o zaplatenie celej pohľadávky pre nesplnenie niektorej splátky, len ak to bolo dohodnuté alebo v rozhodnutí určené. Toto právo však môže veriteľ použiť najskôr do splatnosti najbližšie nasledujúcej splátky (§ 565 OZ).

25. Z vyššie citovaných zákonných ustanovení vyplývajú podmienky, za ktorých môže veriteľ žiadať o zaplatenie celej pohľadávky pre nesplnenie niektorej splátky, ktorými sú v zmysle § 565 OZ - 1.

možnosť straty výhody splátok bola výslovne určená v dohode medzi veriteľom a dlžníkom alebo v súdnom rozhodnutí, 2. dlžník nesplní niektorú zo splátok v deň jej splatnosti a 3. veriteľ požiada dlžníka o zaplatenie celej pohľadávky do splatnosti najbližšie nasledujúcej splátky.

26. Ak ide o plnenie zo spotrebiteľskej zmluvy, k vyššie uvedeným podmienkam pristupujú ešte ďalšie dve podmienky v zmysle citovaného § 53 ods.9 OZ, a to: 1. veriteľ má právo na tzv. stratu výhody splátok (možnosť požadovať zaplatenie celého dlhu naraz pred jeho konečnou splatnosťou) najskôr po uplynutí troch mesiacov od omeškania so zaplatením splátky a 2. veriteľ upozornil spotrebiteľa v lehote nie kratšej ako 15 dní na uplatnenie tohto práva.

27.1. Podmienkou účinného zosplatnenia úveru teda je, že veriteľ pred zosplatnením pohľadávky má povinnosť upozorniť spotrebiteľa v lehote nie kratšej ako 15 dní na uplatnenie (výkon) tohto práva.

27.2. Upozornenie veriteľa vo vzťahu k spotrebiteľovi na uplatnenie práva podľa § 565 OZ je teda podmienkou pre účinný výkon tohto práva. Ak táto podmienka nie je splnená, je zosplatnenie neúčinné a veriteľ nemá právo na zaplatenie celého dlhu naraz.

28.1. V predmetnom spore žalobca splnenie povinnosti v zmysle vyššie citovaných zákonných ustanovení pre platné postúpenie pohľadávky právny predchodcom žalobcu poukazuje na výzvy z 30.1.2020, ktorá upozorňovala na možnosť zosplatnenia, ktorú požaduje ako podmienku v zmysle § 53 ods.9 OZ (v spojitosti s § 565 OZ). Predmetná zásielka nebola žalovanému doručená a to ani fikciou, keďže žalobca túto skutočnosť nepreukázal. Podací hárok č. EPH 188343456 (č.l. 172) nie je spôsobilý túto skutočnosť preukázať.

28.2. Odvolací súd zdôrazňuje, že v danom prípade nie je možné aplikovať procesnoprávne predpisy a tam upravenú fikciu doručenia, ale je potrebné aplikovať § 45 ods.1 OZ, v zmysle ktorého prejav vôle pôsobí voči neprítomnej osobe od okamihu, keď jej dôjde.

28.3. V zmysle uvedeného ustanovenia prejav vôle pôsobí voči neprítomnej osobe od okamihu, keď jej dôjde. V danom prípade sa jedná o tzv. teóriu dôjdenia, a teda pri hmotnoprávnych úkonoch sa nevyžaduje skutočné doručenie a prevzatie písomnosti, zachytávajúcej právny úkon. Účinnosť adresovaných jednostranných hmotnoprávnych úkonov v režime Občianskeho zákonníka predpokladá, že prejav vôle dôjde, resp. je doručený adresátovi, t.j., že sa dostane do sféry jeho dispozície - už týmto okamihom začína právny úkon pôsobiť voči druhej zmluvnej strane.

28.4. Odvolací súd (v zhode so žalobcom) poukazuje na rozhodnutie Najvyššieho súdu SR zo dňa 15.12.2020 sp. zn. 5 Cdo/36/2020, publikované v Zbierke rozhodnutí súdov SR 1/2021 pod č. 4, v zmysle ktorého ustanoveniu § 53 ods.1 OZ neodporuje a zásade zmluvnej voľnosti zodpovedá aj dohoda spotrebiteľa a veriteľa v spotrebiteľskej zmluve o tom, že pri doručovaní zásielky spotrebiteľovi sa môže uplatniť fikcia doručenia zásielky na poslednú známu adresu spotrebiteľa.

28.5. Slovné spojenie „dostane sa do jeho dispozičnej sféry“ nemožno vykladať v zmysle procesnoprávnych predpisov. Je ním potrebné rozumieť objektívnu možnosť neprítomnej osoby zoznámiť sa s jej adresovaným právny úkonom. Právna teória i súdna prax takou možnosťou chápe nielen samotné prevzatie písomného hmotnoprávneho úkonu adresátom, ale i také prípady, kedy doručením listu, či telegramu, obsahujúceho prejav vôle, do bydliska alebo sídla adresáta, či do jeho poštovej schránky, poprípade i hodením oznámenia do poštovej schránky o uložení takej zásielky, nadobudol adresát hmotnoprávneho úkonu objektívnu príležitosť zoznámiť sa s obsahom zásielky. Pritom nie je nevyhnutné, aby sa adresát skutočne zoznánil s obsahom hmotnoprávneho úkonu, postačuje, že mal objektívnu možnosť spoznať jeho obsah. Rozhodujúce je teda objektívne hľadisko, t.j. ak sa preukáže, že adresát mal reálnu možnosť oboznámiť sa s prejavom vôle, nastávajú právne účinky jednostranného právneho úkonu, obsahujúceho takýto prejav bez ohľadu na to, či sa s ním adresát skutočne oboznámil (viď uznesenie Najvyššieho súdu SR z 28.1.2011 sp. zn. 5Cdo/129/2010, rozsudok Najvyššieho súdu SR z 15.12.2020 sp. zn. 5Cdo/36/2020).

29.1. S poukazom na uvedené odvolací súd v zhode so súdom prvej inštancie zastáva názor, že žalobca nepreukázal, že zásielka z 30.1.2020 bola žalovanému doručená do jeho dispozičnej sféry. Podací hárok č. EPH 188343456 (č.l. 172) nie je spôsobilý túto skutočnosť preukázať. Žalobca nepredložil ani žiaden iný dôkaz, ktorým by preukázal, že zásielka bola žalovanému doručená, resp. že zásielka bola právny predchodcovi žalobcu vrátená ako neprevzatá v odbernej lehote.

29.2. V dôsledku uvedeného neboli splnené podmienky na zosplatnenie úveru a tým ani na následné platné postúpenie celého úveru.

30. Vzhľadom na vyššie uvedené závery o nedoručení výzvy na splnenie dlžnej časti úveru, ktorá má predchádzať zosplatneniu v zmysle § 53 ods.9 OZ, ako podmienka platného zosplatnenia, vyššie uvedené nie je spôsobilé spochybniť správnosť záveru súdu prvej inštancie o tom, že nedošlo k platnému zosplatneniu úveru.

31.1. Odvolací súd sa preto stotožňuje so záverom súdu prvej inštancie o tom, že žalobca v spore nepreukázal splnenie podmienok pre platné postúpenie pohľadávky právneho predchodcu žalobcu voči žalovanému zo Zmluvy o spotrebiteľskom úvere, keďže žalobca nepreukázal splnenie požiadaviek podľa § 53 ods.9 OZ. Správny je teda záver súdu prvej inštancie o nedostatku vecnej legitímácie na strane žalobcu.

31.2. Zo všetkých uvedených dôvodov odvolací súd rozsudok v napadnutom výroku II. v zmysle § 387 ods.1 CSP ako vecne správne potvrdil. Vecne správny bol aj výrok III. o trovách konania, ktorý žalobca nenapadol osobitnými odvolacími dôvodmi.

32. O nároku na náhradu trov odvolacieho konania odvolací súd rozhodol podľa § 396 ods. 1 CSP v spojení s § 255 ods. 1 CSP a § 262 ods. 1 CSP. Žalovaný bol v odvolacom konaní plne úspešný, preto má nárok na plnú náhradu trov odvolacieho konania voči neúspešnému žalobcovi v rozsahu 100%.

33. Pomer hlasov, akým bolo rozhodnutie prijaté: 3 hlasy za (§ 393 ods.2 druhá veta CSP).

Poučenie:

Proti rozsudku odvolacieho súdu odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa.

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov, b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu, c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník, d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie, e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky, a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu, b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne.

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné.

Dovolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané.

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy.

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde.

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom. Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa, b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa, c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa

predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa. Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania.

Dovolanie prípustné podľa § 420 možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení.

Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada.

Dovolanie prípustné podľa § 421 možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci.

Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia.

Dovolací dôvod nemožno vymedziť tak, že dovolateľ poukáže na svoje podania pred súdom prvej inštancie alebo pred odvolacím súdom.

Dovolacie dôvody možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie dovolania.

V dovolaní nemožno uplatňovať nové prostriedky procesného útoku a prostriedky procesnej obrany okrem skutočností a dôkazov na preukázanie prípustnosti a včasnosti podaného dovolania.